

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه ی دکترای عمومی در رشته ی پزشکی

عنوان:

روان سنجی و ارزیابی پایایی و روایی پرسشنامه ی MiPrep به زبان فارسی

نگارش:

فرشاد اشرفی

استاد راهنما:

دکتر حسن اصغری

استاد مشاور:

دکتر عزیز کامران

اسفندماه ۱۴۰۰

شماره پایان نامه: پ/پ/۰۴۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ

الرَّحِيمِ

تقدیم به

پدر و مادرم

این دوتکیه گاه بزرگ زندگیم ، که هر چه دارم مدیون
همراهی و زحمات بی دریغ آنهاست.

اساتید ارجمندم

که همواره با چراغ علمشان روشنی بخش تاریکی جهل
بوده اند

سپاسگزاری

سپاس خدای را که سخنوران ، درستودن او بمانند و شمارندگان ، شمردن نعمت های او ندانند و کوشندگان ، حق او را گزاردن نتوانند . اکنون که باید آغازی بر یک پایان بنگارم ، بر خود لازم می دانم که از استادان عزیزم به خاطر راهنماییهای ارزشمند نهایت تشکر و قدردانی را نمایم.

فهرست مطالب

عنوان

چکیده	۱
فصل اول	۴
۱-۱ اهمیت موضوع و انگیزه ی تحقیق	۵
۲-۱ اهداف و فرضیات طرح	۶
۱-۲-۱ هدف کلی طرح	۶
۱-۲-۲ اهداف اختصاصی طرح	۶
۳-۲-۱ اهداف کاربردی	۷
۴-۲-۱ فرضیات یا سؤالات تحقیق	۷
۳-۱ تعریف واژه‌های اختصاصی	۷
فصل دوم	۱۰
۲-۱ مبانی نظری	۱۱
۲-۱-۱ مقدمه	۱۱
۲-۱-۲ آگاهی بیماران نسبت به مداخلات پزشکی	۱۳
۲-۲ مطالعات پیشین	۲۱
۱-۲-۲ مطالعات پیشین خارجی	۲۱
۲-۲-۲ مطالعات پیشین داخلی	۲۳
فصل سوم:	۲۵

۳-۱	نوع ، مکان و زمان پژوهش	۲۶
۲-۳	جمعیت و نمونه ی مورد مطالعه	۲۶
۳-۳	جزئیات روش گردآوری و اجرای تحقیق	۲۶
۳-۴	روش تجزیه و تحلیل آماری داده ها	۳۰
فصل چهارم :		
نتایج		
۱-۴	مقدمه	۳۳
۴-۲	متغیرهای دموگرافیک شرکت کنندگان	۳۴
۴-۳	روایی صوری و روایی محتوا	۳۶
۴-۴	تحلیل عاملی تاییدی برای بررسی روایی سازه پرسشنامه	۳۹
۴-۵	پایایی	۴۰
۴-۶	پاسخ شرکت کنندگان به سوالات پرسشنامه	۴۲
فصل پنجم:		
۱-۵	بحث	۴۶
۲-۵	محدودیت مطالعه	۵۴
۳-۵	نتیجه گیری	۵۵
۴-۵	پیشنهادات	۵۶
منابع		
		۵۷

فهرست جداول، اشکال و نمودارها

- جدول ۱-۳- آیتم های مرتبط با فاکتورهای نسخه ی فارسی پرسشنامه ی MiPrep ۲۷
- جدول ۲-۳: متغیرهای به کار رفته در این پژوهش ۳۱
- جدول ۴-۱: ویژگی های دموگرافیک افراد شرکت کننده در مطالعه ۳۴
- جدول ۲-۴- امتیازات پنل خبرگان به شاخص روایی محتوا نسخه فارسی پرسشنامه MiPrep ۳۶
- جدول ۳-۴- نتایج به دست آمده از بررسی تحلیل عاملی تاییدی پرسشنامه ۳۹
- جدول ۴-۴: مقدار پایائی بازآزمایی سازه ها و کل پرسشنامه ۴۱
- جدول ۴-۵: مقدار کرونباخ آلفای سازه ها و کل پرسشنامه ۴۱
- جدول ۶-۴ پاسخ شرکت کنندگان به سوالات پرسشنامه ۴۲

فهرست اختصارات و کلمات کلیدی:

AGFI: Adjusted Goodness of Fit Index

CFI: Comparative Fit Index

CVI: Content Validity Index

CVR: Content Validity Ratio

GFI: Goodness of Fit Index

IFI: Incremental Fit Index

IQoLA: The International Quality of Life Assessment

Mi-Prep: Medical Intervention Prepration

NFI: Normed Fit Index

NNFI: Non-Normed Fit Index

RMR: Root Mean square Residual

RMSEA: Root Mean Square Error of Approximation

SPSS: Statistical Package Borderline Personality for the Social Sciences

روان سنجی و ارزیابی پایایی و روایی پرسشنامه ی Mi-Prep به زبان فارسی

چکیده

زمینه : واژه ی مداخلات پزشکی در بر گیرنده ی تمامی اشکال پروسجیرهای تشخیصی، تست ها و درمان است. آماده نمودن کامل بیمار برای یک مداخله ی پزشکی یکی از اجزای سیستم درمان با کیفیت است. تمامی مداخلات با سطحی از ریسک برای بیمار همراه هستند و لازمه ی انجام بسیاری از آنها مدیریت عوارض جانبی مرتبط با مداخلات برای بیماران است. اطلاع دادن به بیمار در مورد ماهیت، فواید، ریسک ها ، روش های جایگزین و عواقب احتمالی، یک الزام قانونی و اخلاقی است. آمادگی شامل دادن اطلاعات، آموزش و حمایت از بیمار است تا مطمئن شویم که آنها برای مداخلات آمادگی کافی را دارند ولی بیماران معمولاً برای مداخلات پزشکی آماده سازی نمی شوند. با توجه به اهمیت آماده نمودن بیماران برای مداخلات پزشکی، اندازه گیری قابل قبول این بخش از درمان موجب شناسایی نقاط ضعف می شود. ضروری است که این ابزار سنجش، معیار های سایکومتریک استاندارد از جمله پایایی، روایی، قابل قبول بودن و قابلیت اجرایی داشته باشد.

هدف : هدف از انجام این مطالعه انطباق فرهنگی و بررسی روایی و پایایی پرسشنامه ی MiPrep بود تا نسخه ی بومی ابزاری برای سنجش آمادگی بیماران برای مداخلات پزشکی در دسترس قرار گیرد.

مواد و روش کار: ۳۰۰ بیمار جراحی الکتیو بستری در بیمارستان فاطمی اردبیل به عنوان نمونه انتخاب شدند. مشخصات جمعیتی و بالینی مشخص شد و سپس به تکمیل پرسشنامه اختصاصی MiPrep اقدام شد. روایی صوری، روایی محتوا با شاخص های ¹CVI و ²CVR و روایی سازه با استفاده از تحلیل عاملی تائیدی بررسی

¹ content validity index

² content validity ratio

شدند. پایائی درونی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ بررسی شد. همچنین پایائی به روش آزمون- باز آزمون^۳ برای متغیرهای پرسشنامه ارزیابی شد.

نتایج: تعداد ۱۴۶ بیمار (۴۸.۷ درصد) از بیماران مرد بودند. متوسط سنی شرکت کنندگان در مطالعه ۵۲.۲۰ سال با انحراف معیار ۱۶.۳۰ سال بود. تعداد ۱۴۴ بیمار (۴۸ درصد) شاغل، دانشجو یا دانش آموز بودند ولی ۱۵۶ بیمار (۵۲ درصد) بیکار یا بازنشسته بودند. ۲۲۷ بیمار (۷۵.۷ درصد) متأهل بودند. ۲۴۴ بیمار (۸۱.۳ درصد) تحصیلات دیپلم و زیر دیپلم داشتند. ۲۲۶ بیمار (۷۵.۳ درصد) بیمه ی درمانی داشتند. تعداد ۱۱۰ بیمار (۳۶.۷ درصد) سابقه ی مداخله ی قبلی داشتند. نوع مداخله در ۶۶ بیمار (۲۲ درصد) تشخیصی، در ۱۹۹ بیمار (۶۶.۳ درصد) درمانی و در ۳۵ بیمار (۱۱.۷ درصد) جهت فالوآپ بود. ۱۰۹ بیمار (۳۶.۳ درصد) بیماری اسکلتی-عضلانی، ۹۷ بیمار (۳۲.۳ درصد) نئوپلاسم خوش خیم یا بدخیم، ۴ بیمار (۱.۳ درصد) بیماری عروقی، ۷۶ بیمار (۲۵.۳ درصد) بیماری دستگاه گوارش و ۱۴ بیمار (۴.۷ درصد) سایر بیماری ها را داشتند. میانگین نمره CVR کل پرسشنامه برابر ۰.۹۸ و مقدار میانگین CVI کلی برابر ۰.۹۹ به دست آمد. برای بررسی روایی ساختار پرسشنامه، با توجه به اینکه نسخه اصلی این پرسشنامه شامل ۳ سازه بود، در مطالعه حاضر نیز برای بررسی تعلق ۲۷ سوال پرسشنامه به این ۳ حیطه از روش تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد و نتایج نشان داد که ساختار نظری پرسشنامه و تعلق سوالات به این ۳ حیطه در جمعیت مورد بررسی قابل قبول است. پایائی بازآزمون برای کل پرسشنامه ۰.۸۴۴ به دست آمد.

پایائی به روش همسانی درونی نیز با بهره گیری از ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰.۵۹۹ محاسبه شد.

³ test-retest reliability

نتیجه گیری : بر اساس نتایج، ویژگی‌های روان‌سنجی این مطالعه که شامل پایایی محتوایی، پایایی بازآزمایی، روایی صوری، روایی محتوایی و روایی سازه بود، در حد قابل قبول ارزیابی شد و می‌توان از نسخه فارسی MiPrep در مطالعات آینده استفاده نمود.

کلمات کلیدی : مداخله‌ی پزشکی-روایی-پایایی-همسانی درونی